

Nieuwsbrief Kennisbank Openbaar Bestuur

31 oktober 2016

De informatie in deze nieuwsbrief is afkomstig van www.kennisopenbaarbestuur.nl, de Kennisbank over het openbaar bestuur van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Inhoud

- [Trends en Cijfers 2016](#)
- [Onderzoeken digitale dienstverlening](#)
- [Democratie dichterbij: lokaal kiezersonderzoek](#)

Trends en Cijfers 2016

Het ministerie van BZK heeft de publicatie [Trends en Cijfers 2016](#) uitgebracht. Deze uitgave biedt inzicht in arbeidszaken in het openbaar bestuur. Een groot deel van de gebruikte cijfers (over het jaar 2015) zijn op de kennisbank te vinden bij het onderdeel [Cijfers](#). De bezoeker kan er zelf selecties maken en nader uitsplitsen naar o.a. leeftijd en geslacht.

Trends en Cijfers laat ook dit jaar een krimp zien in de overheid. Het aantal ambtenaren bij de 14 sectoren is sinds 2010 met 62.500 afgenomen naar 908.000. Deze krimp is vooral zichtbaar binnen het Rijk, provincies, gemeenten en Defensie. In de publicatie zien we verder dat ambtenaren gemiddeld 45 jaar oud zijn. Vooral in het openbaar bestuur is de leeftijd de afgelopen jaren gestegen. Dit heeft te maken met de kabinetsmaatregelen om langer doorwerken te bevorderen, zoals de afschaffing van de VUT en de verhoging van de AOW-leeftijd. Het aandeel jongere medewerkers (jonger dan 35) is namelijk afgenomen, van 25% in 2010 naar 23% nu. De instroom van jongeren neemt wel toe, maar

nog niet voldoende om het aandeel jongeren in de publieke sector op peil te houden.

Een andere trend is een toename van de diversiteit. De helft van de ambtenaren is vrouw, namelijk 54,5%. Dat is een stijging ten opzichte van 2010, toen het personeelsbestand nog voor 52,1% uit vrouwen bestond. Bij Defensie werken de minste vrouwen (13,6%); in het primair onderwijs de meeste (83,6%). Ook het aantal vrouwen in de bovenste 10% van het jaarinkomen neemt toe, 33% van de hoge functies wordt bekleed door een vrouw. Het aandeel niet-westerse allochtonen is in vrijwel alle overheidssectoren licht toegenomen, in totaal van 6,2% naar 6,6% in 6 jaar tijd. Van de totale instroom van nieuwe medewerkers maken zij 10% uit. Meer informatie is te vinden op de themapagina [Samenstelling personeel](#). Waar het de beloning aangaat, zien we na een aantal jaren op de nullijn nu een loonstijging, door het gesloten loonruimteakkoord in 2015. Door de overeenkomst is er sprake van 5,05% loonstijging in 2015 en 2016, aangevuld met een eenmalige uitkering van 500 euro in 2015.

Onderzoeken digitale dienstverlening

De digitale overheid verovert steeds meer terrein. Dit blijkt uit twee recente onderzoeken van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Uit het onderzoek [Meting aanbod digitale dienstverlening 2016](#) blijkt dat 88 procent van de veel gevraagde diensten van de overheid, zoals het aanvragen van huur- of zorgtoeslag en het regelen van studiefinanciering of je parkeervergunning, digitaal beschikbaar is. Dit gemiddelde is nu voor het eerst gemeten (medio 2016). De gemiddelde digitale volwassenheid (een indicator voor hoe geavanceerd het product wordt aangeboden) bedraagt 71%. Dat was 68% in 2015 en 58% in 2014. Dat betekent dat het steeds makkelijker wordt om formulieren niet alleen digitaal aan te vragen of te downloaden, maar dat websites ook de mogelijkheid bieden met voorgevulde gegevens een product online aan te vragen.

De [Monitor Generieke Digitale Infrastructuur 2016](#) kijkt naar het gebruik van voorzieningen die de digitale overheid biedt. Ook hier is een positieve trend zichtbaar. Zo is bijvoorbeeld

het aantal authenticaties met DigiD, waarmee wordt nagegaan of een gebruiker wel is wie hij beweert te zijn, gestegen met 30% van 158 miljoen in 2014 naar ruim 206 miljoen in 2015.

Democratie dichterbij: lokaal kiezersonderzoek

Het rapport [Democratie dichterbij](#) beschrijft wat burgers vinden van hun gemeentebestuur, wie er lokaal actief zijn en wie niet, en of ze al wat mee hebben gekregen van de grote decentralisatie-operaties. Het onderzoek vond plaats op initiatief van de Stichting Kiezersonderzoek Nederland (SKON) en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, onder redactie van politicologen Tom van der Meer van de Universiteit van Amsterdam en Henk van der Kolk van de Universiteit Twente.

Uit het onderzoek blijkt onder meer dat de nationale overheid ondanks decentralisaties en de invloed van Europa nog steeds het meest verantwoordelijk wordt gehouden voor het overheidsbeleid. De betrokkenheid van de meeste burgers bij de lokale politiek beperkt zich voornamelijk tot de verkiezingen. Nieuwe participatievormen, zoals burgerpanels, trekken slechts weinig burgers.

Colofon

Kennisbank Openbaar Bestuur

kennisbank@minbzk.nl

[Aanmelden/afmelden](#)

[nieuwsbrief](#)